ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การปรับเปลี่ยนอาชีพขายแรงงานข้างถนนในเมืองลำปาง

ของชาวบ้านไทลื้อ

ผู้เขียน

นางสุกมาส รัตนชูวงส์

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การศึกษานอกระบบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองสาสตราจารย์ คร.ชูเกียรติ สีสุวรรณ์

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการปรับเปลี่ยนในอาชีพขายแรงงานข้างถนนใน เมืองถำปาง ของชาวบ้านไทลื้อ และวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนอาชีพ รวมทั้งผลของ การปรับเปลี่ยนอาชีพต่อความสัมพันธ์ของคนในชุมชน การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูล โดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง การสนทนากลุ่ม การสังเกตทั้งแบบมี ส่วนร่วมและแบบไม่มีส่วนร่วม ผู้ให้ข้อมูลหลักได้แก่ กลุ่มไทลื้อที่มาขายแรงงาน กลุ่มผู้ว่าจ้าง แรงงานและชาวบ้านกล้วยหลวง จากนั้นได้นำข้อมูลมาจำแนกเป็นหมวดหมู่ตามวัตถุประสงค์และ ทำการวิเคราะห์ข้อมูล และนำมาเขียนรายงานการวิจัยในรูปแบบของการบรรยายเชิงวิเคราะห์ สรุปผลได้ดังนี้

การปรับเปลี่ยนอาชีพขายแรงงานข้างถนนในเมืองลำปางของชาวบ้านไทลื้อ มีการ ปรับเปลี่ยนในเรื่องการรวมตัวของกลุ่ม วัฒนธรรมและสังคมภายในกลุ่ม กฎและกติกา ภายในกลุ่ม รวมทั้งระบบการจัดการภายในกลุ่ม การแบ่งปันรายได้และกิจกรรมภายในกลุ่ม อายุและวัย ฐานะทางครอบครัว แรงจูงใจการปรับเปลี่ยนงานที่รับจ้าง ลักษณะงานที่ รับจ้าง และความต้องการมารับจ้าง พาหนะที่ใช้เดินทาง และปฏิสัมพันธ์ระหว่างเดินใน การเดินทาง

ปัจจัยที่มีผลต่อการปรับเปลี่ยนอาชีพขายแรงงานข้างถนน ของชาวบ้านไทลื้อใน จังหวัดลำปางประกอบด้วย การเรียนรู้และการถ่ายทอด ความคิดและความรู้สึกของคนทั้ง ภายในและภายนอกชุมชน การเข้ามาของเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงสังคมเศรษฐกิจใน ชุมชน การปรับเปลี่ยนอาชีพขายแรงงานข้างถนนที่มีผลต่อความสัมพันธ์ของคนในชุมชน มีผล ต่อการยอมรับของคนในชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆในชุมชนและการแลกเปลี่ยน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Occupational Transformation of Road Side Workers in

Lampang City Among Tai Lue Villagers

Author Mrs. Supamars Rattanachuvong

Degree Master of Education (Nonformal Education)

Thesis Advisor Assoc.Prof.Dr.Chukiat Leesuwan

ABSTRACT

The objectives of this research, namely, Occupational Transformation of Roadside Workers in Lampang City Among Tai Lue Villagers, were to study the occupational transformation of roadside workers in Lampang city among the Thai Lue villagers, analyse the factors affecting such transformation, and study the transformation results.

This qualitative research's key informants consisted of three groups of people. Those were Thai Lue villagers who were roadside workers, their employers, and the villagers of Klouydong village of Lampang province. Data were collected by the use of participant and non-participant observations, structured interviewing format, and focus group discussion. The collected data were examined, then, identified according to the issues and grouped for further analyses according to the research objectives.

The research results were as follows.

1. The transformation of the occupational transformation of the roadside workers in Lampang city among the Thai Lue villagers involved changes and transformation of their group process, culture and social transformation, rules and regulations, and management system within the group. The occupational transformation was also related to income distribution and sharing, group activities, ages, the family economic status, motivation of occupational transformation, job types, employment needs, vehicles to work, and the group's member interactions during their journeys.

- 2. The factors affecting the occupational transformation of the roadside workers consisted of learning and transfers of opinions and feelings of the people living inside and outside the key informants' village, including the economic, social and technological changes within the community.
- 3. The occupational transformation of the roadside workers affected the relationships of the people within the community, particularly, the acceptance of the community members and their participation in the community activities, including exchanges of opinions.

